nieuws

Captatievergunning is niet nieuw voor polderwaterlopen

nieuws

Op basis van het ontwerp van de derde waterbeleidsnota meldde VILT dat er meer regels op komst zijn voor watercaptatie bij droogte. Een systeem van captatievergunningen voor landbouwers die hun percelen beregenen met water uit onbevaarbare waterlopen blijkt helemaal niet zo nieuw. In West-Vlaanderen bestaat dat namelijk al heel lang. “Dit laat de waterbeheerders toe om het waterpeil in onze waterlopen onder controle te houden, wat onder meer belangrijk is in de strijd tegen verzilting”, vertelt Katrien Coene, ontvanger-griffier van de Westkustpolder. “Door de uitzonderlijke droogte van de voorbije zomers en het daaraan gekoppelde algemene captatieverbod werd handhaving door de politie voor het eerst nodig. Om dat eenvoudig te houden, hebben alle West-Vlaamse polders een uniform captatiereglement uitgewerkt.”

7 JUNI 2019 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:50

Lees meer over:
beleid
water

Op basis van het ontwerp van de derde waterbeleidsnota meldde VILT dat er meer regels op komst zijn voor watercaptatie bij droogte. Een systeem van captatievergunningen voor landbouwers die hun percelen beregenen met water uit onbevaarbare waterlopen blijkt helemaal niet zo nieuw. In West-Vlaanderen bestaat dat namelijk al heel lang. “Dit laat de waterbeheerders toe om het waterpeil in onze waterlopen onder controle te houden, wat onder meer belangrijk is in de strijd tegen verzilting”, vertelt Katrien Coene, ontvanger-griffier van de Westkustpolder. “Door de uitzonderlijke droogte van de voorbije zomers en het daaraan gekoppelde algemene captatieverbod werd handhaving door de politie voor het eerst nodig. Om dat eenvoudig te houden, hebben alle West-Vlaamse polders een uniform captatiereglement uitgewerkt.”

Uit de Vlaamse waterbeleidsnota die momenteel in openbaar onderzoek ligt, kan je afleiden dat het vergunningenbeleid voor watercaptatie zal verstrengen. Het ziet er naar uit dat water oppompen uit onbevaarbare waterlopen op dezelfde manier gereguleerd gaat worden als de melding of vergunning die vandaag reeds nodig is voor captatie uit bevaarbare waterlopen. Wat de provincie West-Vlaanderen betreft, kan je niet van een verstrenging spreken. Katrien Coene, ontvanger-griffier van de Westkustpolder, maakte VILT daarop attent: “In de polders bestond altijd al een systeem waarbij een vergunning moet worden aangevraagd door iedereen die water wil capteren uit de onbevaarbare waterlopen.”

De polders en wateringen zijn de oudste waterloopbeheerders van ons land. Polderbesturen hebben als taak het regelen van de waterpeilen en het onderhouden van de waterlopen, inclusief pompinstallaties, sluizen, schotten, dammen, dijken, enz. De polderwerking is cruciaal zowel bij wateroverlast als bij droogte. De ene moment is men bezig met het afvoeren van overtollig

water, de andere moment met het op peil houden van het schaarse water zodat landbouw, natuur en andere watergebonden sectoren niet droog vallen. Van alle polders is de Westkustpolder de grootste. Hij bestrijkt de kuststreek van De Panne tot Nieuwpoort en grenst in het westen aan Frankrijk en in het oosten aan de IJzer. Dit jaar zal het personeel van de Westkustpolder langs meer dan 600 kilometer waterlopen gras en riet maaien om een goede waterdoorstroming te garanderen. In nog eens 45 kilometer waterlopen zal er slib geruimd worden.

“Doordat wij een fijnmazig net hebben van polderwaterlopen kunnen wij door het openen of sluiten van sluisjes, schotten of terugslagkleppen watervolumes verplaatsen naar de plaats waar er nood aan is”, vertelt de ontvanger-griffier, “en door te werken met captatievergunningen kunnen we peilen regelen naargelang de toename van de aanvragen.” Landbouwers hebben zo’n vergunning nodig wanneer ze water uit grachten en andere onbevaarbare waterlopen gebruiken voor het beregenen van hun percelen. Aanvragen dienen minstens 24 uur op voorhand te gebeuren. Tegenwoordig kan dat online. Het polderbestuur bepaalt de duur van de toelating, kan de toegelaten hoeveelheid beperken en ook een vergoeding of waarborg eisen. Weidepompen en met een spuittoestel water opzuigen, zijn overigens vrijgesteld van vergunning.

“Wanneer er te weinig neerslag valt”, vervolgt Katrien Coene, “dan wordt toestemming gevraagd aan de Vlaamse Waterweg en kan met mondjesmaat water uit de bevaarbare waterlopen in de polder worden ingelaten. Met mondjesmaat, omdat de percelen die het dichtst bij de inlaatconstructie gelegen zijn niet mogen overstromen. Polders zijn vlakke gebieden en het water verspreidt zich dus maar heel langzaam, vandaar dat het inlaten traag moet gebeuren en het water de tijd moet krijgen om verder door te vloeien doorheen dat net van watergangen.”

Op regelmatige basis meten de polderbesturen de geleidbaarheid van waterlopen om te voorkomen dat verzilt water binnenstroomt of getransporteerd wordt. De captatievergunningen zijn volgens de ontvanger-griffier van de Westkustpolder een belangrijk instrument in de strijd tegen de verzilting. “Zo weten we waar op welk moment water genomen wordt en kunnen we vermijden dat het waterpeil daalt omdat er een te groot volume opgepompt wordt. In de polders stuwen we in de zomer immers het water op en houden we een hoger peil aan om de doorslag van verzilt water te voorkomen.” Dit voorjaar was het door het uitblijven van veel neerslag tijdens de wintermaanden al snel erg droog. Daarom dicteerde de Westkustpolder de landbouwers medio april om alleen tussen acht uur 's avonds en acht uur 's morgens te beregenen.

Vroeger had iedere polder zijn eigen vergunningensysteem. “Dat had vooral tot doel om te monitoren en bij te sturen in functie van peilhandhaving. Handhaving in de zin van bestraffend optreden was zelden een issue”, aldus Katrien Coene. De extreem droge zomer van 2017 en 2018 hebben daar verandering in gebracht. “De gouverneur vaardigde een algemeen captatieverbod uit in West-Vlaanderen. Achteraf meldden de politiediensten dat het moeilijk was om dat te handhaven. Om het voor hen gemakkelijker te maken, hebben de West-Vlaamse polders een uniform document opgesteld. Op die manier kan de politie in één oogopslag zien wie, waar, wanneer, hoeveel water mag gebruiken.”

Beeld: Westkustpolder

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright